

ALVER
KOMMUNE

Kommuneplanen sin arealdel

Utkast til planprogram, 1. april 2022

Vedlegg til møte i politisk styringsgruppe for kommuneplanen sin arealdel, møte 6. april 2022.

Innhald

1. Innleiing.....	1
1.1. Kva er ein kommuneplan og eit planprogram?.....	2
1.2. Bakgrunn og føremål med planarbeidet.....	2
1.3. Hovuddokumenter til kommuneplanen sin arealdel.....	3
2. Organisering og framdrift.....	5
2.1. Organisering.....	5
2.2. Framdrift.....	6
3. Medverknad og kommunikasjon.....	7
3.1. Kommunikasjon.....	7
3.2. Medverknadsopplegg i tre fasar.....	8
4. Hovudtema i planarbeidet.....	10
4.1. Vurderingar i planarbeidet.....	10
4.2. Alver har attraktive senter og aktive lokalsamfunn.....	13
4.3. Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som landets fremste industriklynge.....	15
4.4. Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv som er ei drivkraft i samfunnsutviklinga.....	16
4.5. Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse 17	
4.6. Samle tabell - Utgreiingsbehov i kommuneplanen sin arealdel.....	18
5. Arealinnspel.....	20
6. Konsekvensutgreiing og risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS).....	21
7. Føringer for planarbeidet.....	23
7.1. Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging.....	23
7.2. Regionale føringer.....	23
7.3. Kommunale føringer og prosessar.....	24
8. Ordliste.....	25
9. Vedlegg.....	1
9.1. Vedlegg 1: Krav til innspel og prosess for handsaming av innspel.....	1
9.2. Vedlegg 2: Rapport arealreserve i gjeldande planar.....	2
9.3. Vedlegg 3: Rapport om senterstruktur.....	2
9.4. Vedlegg 5: Hovudrutenett for sykkel.....	2

1. Innleiing

Framtidsvisjon for Alver

Vi vil at det skal vere attraktivt å leve, bu, arbeide og skape verdier i Alver kommune- og ha vekst i folketal, arbeidsplassar og bedrifter. Vi vil vere eit nasjonalt tyngdepunkt for vekst og utvikling innan grøn industri. Vi vil utvikle heile kommunen.

Samfunnsdelen er vedteke av kommunestyret i Alver **XXX**, den gjev retning for utviklinga av samfunnet. Dette skal vi skal følgje opp i arbeidet med arealdelen. Samfunnsdelen sine hovudmål, delmål, vegval og prinsipp for arealbruk er føringar for arbeidet med kommuneplanen sin arealdel. Hovudmåla frå samfunnsdelen er:

- Alver har attraktive senter og lokalsamfunn
- Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som landets fremste industriklynge
- Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv, som er ei drivkraft i samfunnsutviklinga
- Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse

Kommuneplanen for Alver er tufta på FN sine mål om berekraftig utvikling, vedtatt hausten 2015. Med berekraftsmåla vil vi skape ein ny dimensjon i teneste- og samfunnsutviklinga vår. Berekraftig utvikling handlar om å ta vare på behova til oss som lever i dag, utan at det går ut over komande generasjonar.

Berekraftsmåla til FN er verda sin felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, utlikna ulikskapar og stoppe menneskeskapte klimaendringar innan 2030. Berekraftsmåla ser miljø, økonomi og sosial utvikling i samanheng.

Figur 1 FN sine berekraftsmål

1.1. Kva er ein kommuneplan og eit planprogram?

Kommuneplanen er ein plan for korleis vi skal utvikle kommunen dei neste 12 åra. Planen består av to delar:

- **Ein samfunnsdel** som seier korleis vi vil utvikle samfunnet, og kva vi skal satse på, kva visjonar og mål vi har for framtida- og kva vi må gjere for å kome dit.
- **Ein arealdel** som seier korleis vi skal utvikle areala våre, kva vi skal leggje til rette for kor i kommune, til dømes kor vi skal byggje nye hus, vegar, møteplassar og næring.

Alle planar med vesentleg verknad for miljø og samfunn skal ha eit **planprogram**, jf. plan- og bygningslova §4-1. Planprogrammet skal vise planområdet, føremål med planen, kva tema som skal vurderast, kva utgreiingsoppgåver som må gjennomførast, korleis planarbeidet er organisert, opplegg for medverknad og framdriftsplan. Forslag til planprogram blir sendt på høyring og blir lagt ut til offentleg ettersyn på same tid som varsel om planoppstart.

1.2. Bakgrunn og føremål med planarbeidet

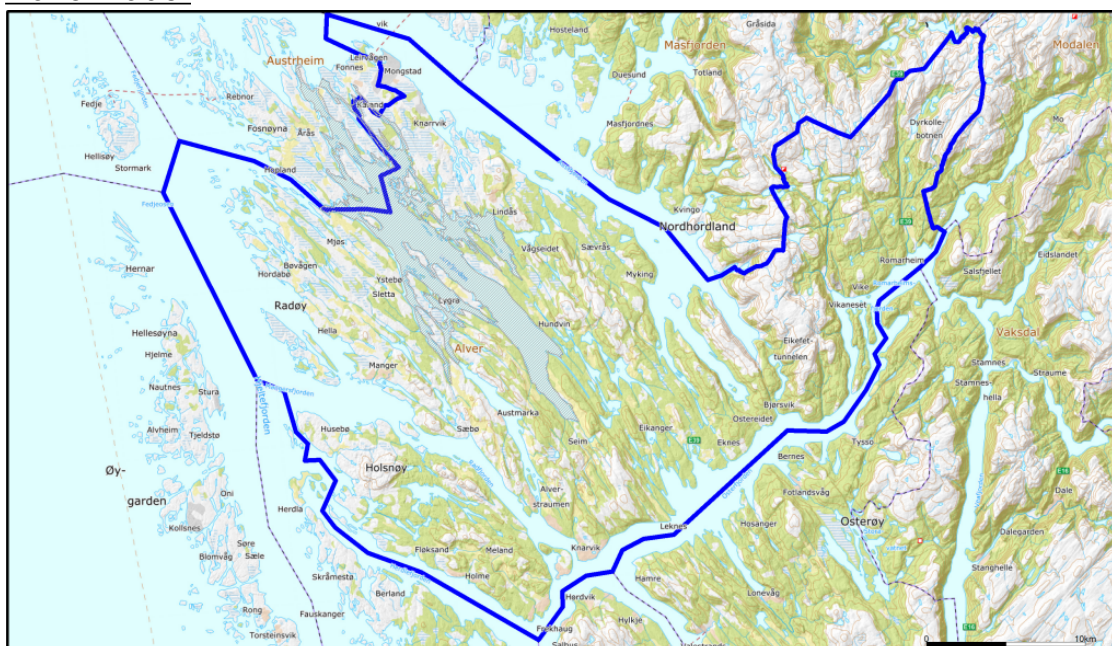
Føremålet med planarbeidet er å følgje opp føringane i kommuneplanen sin samfunnsdel og få ein samla kommuneplan for heile Alver kommune. I dag er det seks planar som til saman dekker Alver kommune og som skal erstattast av kommuneplanen sin arealdel for Alver:

- Kommunedelplan Radøy (vedtatt 2019)
- Kommunedelplan Meland (vedtatt 2019)
- Kommunedelplan Lindås (vedtatt 2019)
- Kommunedelplan Knarvik-Alversund med Alverstraumen (vedtatt 2019)
- Kommunedelplan Lindåsosane, Lygra og Lurefjorden (vedtatt 2015)
- Kommunedelplan Lindåsneset med Mongstad (vedtatt 2010)

Kommuneplanen sin arealdel er bestilt i planstrategi for Alver kommune 2021- 2024, vedtatt i kommunestyret sak 021/9608 den 25.03.2021.

Planområdet

Figur 2 Planområdet for kommuneplanen sin arealdel Alver

Hovudmål for planarbeidet

Vedta kommuneplan for Alver.

Effekt mål for planarbeidet

1. Kommuneplanen sin arealdel for Alver skal erstatte dei seks kommunedelplanane som per i dag, samla sett, er gjeldande overordna plan for Alver kommune.
2. Arealdelen skal følgje opp føringar frå samfunnsdelen.
3. Ein felles plan vil samordne og oppdatere politikken som ligg i dei seks gjeldande kommunedelplanane.
4. Ein felles plan vil gje meir føreseielege rammer for innbyggjarar og næringsliv
5. Ein felles plan vil forenkle og effektivisere sakshandsaminga i Alver kommune

1.3. Hovuddokumenter til kommuneplanen sin arealdel

Plandokument

- **Arealplankart:** Kartet viser kva arealføremål som gjeld i kommunen.
- **Føresegner og retningslinjer:** Føresegna (bestemmelser) er areala sin lovtekst og er juridisk bindande. Det er eit mål at føresegna skal utformast med klart språk. Føresegna skal ha eit innhald som gjer det enklare for innbyggjarane å finne ut kva som gjeld for sin eigedom og sette kvalitetskrav for utvikling av nye områder. Retningslinjer er rettleiande og kan nyttast til å gje ei betre forståing av korleis føresegna skal tolkast. Retningslinjer for utbyggingsavtaler.
- **Planskildring:** Planskildringa inneheld informasjon om føremål med planen, hovudtema, innhald og konsekvensar av planen.

- **Konsekvensutgreiing:** Plan- og bygningslova har krav om at kommuneplanen sin arealdel skal skildre planen sine konsekvensar og verknad for miljø og samfunn. Nye byggeområder må konsekvensutgreiast for å avklare om det er tilrådeleg å legge byggeområde inn i planen
- **Risiko- og sårbarheitsanalyse:** ROS-analysen skal vurdere om områder er eigna til føreslått arealføremål.

Vedlegg til planen

Temakart

I utarbeiding av planforslaget skal det vurderast kva som skal vere ein del av arealplankartet, og kva som skal ligge som temakart. Førebels liste over tema som skal inn i arealplankartet eller inn i temakart:

- Omsynssone; kjerneområde landbruk, friluftsliv, grøntstruktur, landskap, naturmiljø og kulturmiljø
- Kartlegging av strandsona
- Sikringssoner; nedslagsfelt for drikkevatt m.fl.
- Støysone
- Bandleggingssoner etter plan- og bygningslova; naturvern, kulturminner og andre lover
- H910 og føresegnssområde – gir informasjon om status for eksisterande område- og detaljreguleringsplanar
- Faresone; høgspenn, skytebane, brann og eksplosjon
- Infrastruktursone (viss aktuelt)

Fagutgreiingar

- Moglegheitsstudie for lokal- og nærsentera i Alver kommune
- Rapport – Arealreserve i gjeldande planar
- Hovudrutenett for sykkel

2. Organisering og framdrift

2.1. Organisering

Kommunestyret i Alver er vedtaksorgan for både planprogrammet og planen. Utval for areal, plan og miljø skal vedta sak om 1. gangs høyring av planprogram og planforslaget, og legge desse ut på høyring og offentlig ettersyn.

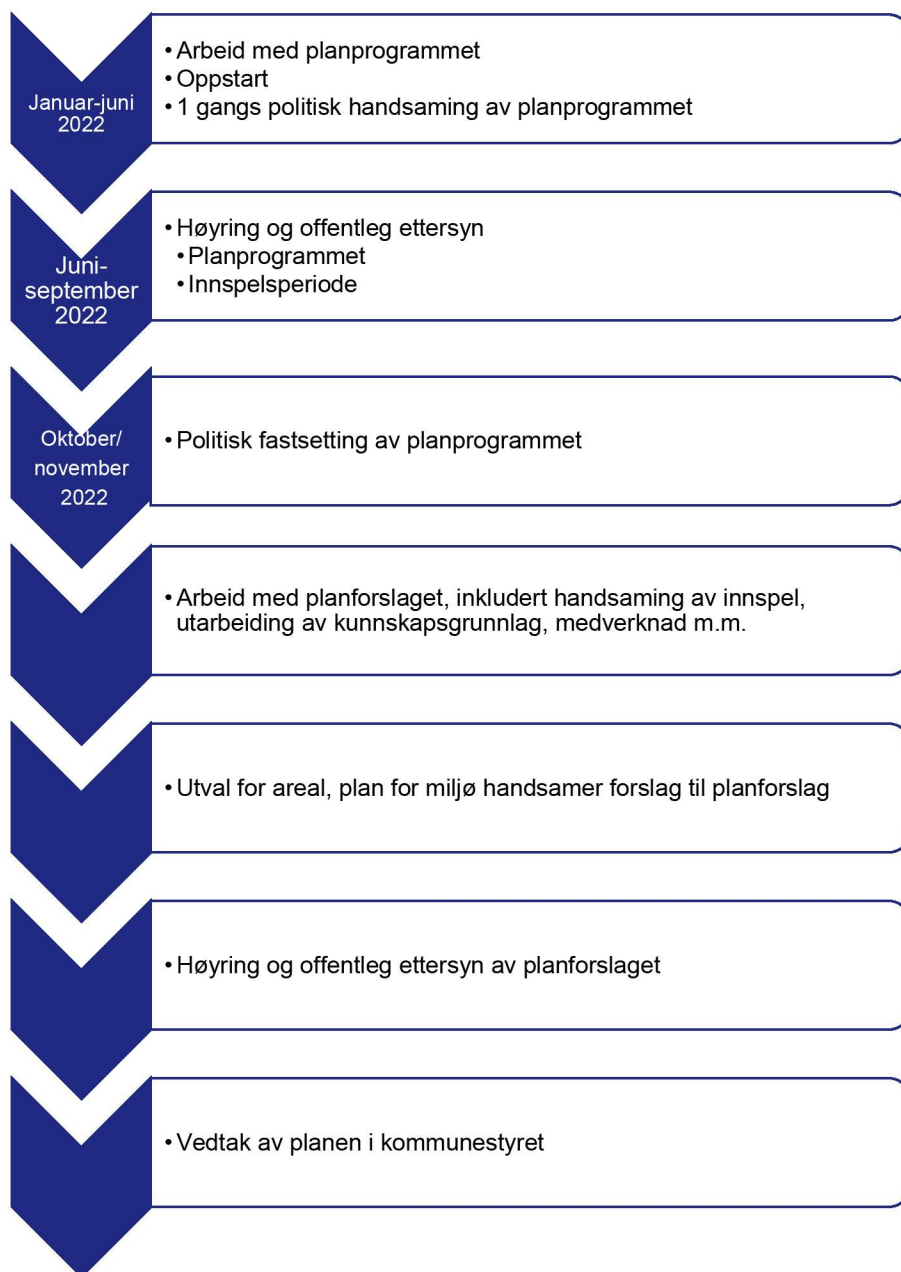
Utval for areal, plan og miljø er i tillegg politisk styringsgruppe for planarbeidet. Den politiske styringsgruppa skal delta aktivt i planprosessen, få orienteringar om planarbeidet og fatte formelle vedtak om vegval undervegs i prosessen. Til dømes vedta kva innspel sin tar med seg etter grovsiling av innspel, omtalt **i vedlegg 1.**

Rolle	Medlemmer
Politisk styringsgruppe	Utval for areal, plan og miljø (APM)
Administrativ styringsgruppe	Ørjan Raknes Forthun, Martin Kulild og Jarle Landås
Prosjekteigar:	Hogne Haugsdal
Prosjektstyre	Hogne Haugsdal, Kristin Nåmdal og Anny Bastesen
Prosjektleiar:	Marte Hagen Eriksrud
Prosjektgruppe	Representantar frå plan og analyse og plan og byggesak
Fagleg ressursgruppe	Representantar frå leiarnivå på plan og analyse og arealforvaltning

2.2. Framdrift

Varsel om oppstart av planarbeidet skjer på same tid som planprogrammet vert lagt ut på høyring og offentlig ettersyn. Figuren under viser hovudaktivitetane i framdriftsplanen.

Figur 3 Framdrift for kommuneplanen sin arealdel for Alver

3. Medverknad og kommunikasjon

Plan- og bygningslova stiller minimumskrav til korleis vi skal involvere og gjere innbyggjarar og aktørar i samfunnet kjent med planarbeidet. Vi ønsker å gjere meir enn lovkravet seier for å engasjere ulike aktørar i planarbeid. I arbeidet med samfunnsdelen, og kommunedelplanane for helse og oppvekst er det utarbeida eit felles kunnskapsgrunnlag. Innspel til desse planane er summert opp i rapportar (vedlagt). Desse innspela tar vi med oss i arbeidet med arealdelen.

Vi har eit mål om å finne gode metodar for samarbeid, dialog, innhenting av informasjon og å gjere informasjon om planprosess og innspel tilgjengeleg for alle. Vi er avhengig av å lukkast med god medverknad for å sikre ein god kvalitet i planarbeidet.

3.1. Kommunikasjon

I overordna planprosessar er det ei utfordring å nå ut til innbyggjarar, lag og organisasjonar, næringsliv m.m. med informasjon om planarbeidet. I tillegg er det ei utfordring av mange ikkje har kunnskap om kva ein kommuneplan er, og kva relevans ein kommuneplan har for den enkelte innbyggjar og for utvikling av kommunen.

God og tydeleg kommunikasjon er eit viktig grunnlag for dialog og medverknad. Kommunen har oppretta ei eiga nettside for kommuneplanen sin arealdel med mellom anna informasjon om kva ein kommuneplan er, kontaktinformasjon og organisering, informasjon om prosessen og innspelsperioden. Informasjon som skal leggast ut fortløpande på nettsida:

- Protokoll og presentasjonar frå styringsgruppemøtene
- Kunnskapsgrunnlag og utgreiingar
- Informasjon om aktivitetar i medverknadsprosessen

3.2. Medverknadsopplegg i tre fasar

Proessen kan deles inn i tre fasar med ulik moglegheit for deltaking og medverknad:

Figur 4 Tre fasar for deltaking og medverknad

Oppstart, planprogram og innspelsperiode

Oppstart av kommuneplanen sin arealdel blir meldt samstundes som planprogrammet blir sendt på høyring. Parallelt med høyring av planprogrammet, inviterer vi til å sende inn innspel til planarbeidet. I denne perioden er det opning for å gje følgjande innspel til planarbeidet:

1. Innspel til endringar av planprogrammet
2. Innspel til endring av gjeldande arealbruk
3. Innspel til ny arealbruk

Ei hovudutfordring i denne fasen er å nå ut med informasjon til innbyggjarar, lag og organisasjonar, næringsliv m.m. Aktivitetar i denne fasen:

- Annonser i avis og digitale kanalar
- Direkte kontakt med råd og utval, lag og organisasjonar; landbruk, næring, m.m.
- Digital presentasjon om planarbeidet, høyring av planprogrammet og innspelsperioden. Presentasjonen blir tilgjengelig på nettsida til kommuneplanen og på facebook.
- Fysiske informasjonsmøter på utvalde stader i kommunen
- Opne kontordager (fysisk eller digitalt) for dei som har behov for bistand til å sende inn innspel til planarbeidet

Planfase

I planfasen vil alle arealinnspela bli vurdert opp mot føringane i planprogrammet. Utgreiingar og kartleggingar frå planprogrammet skal utarbeidast, og administrasjonen skal få på plass det faglege grunnlaget for planforslaget. Hovudtyngda av arbeidet vil skje internt i kommunen, med deltaking frå fleire sektorar. I planfasen skal det gjennomførast medverknad med ulike aktørar knytt til forskjellige tema:

Aktivitetar i planfasen:

- Verkstader i sentera – aktuelle tema - forslag til lokal vekstsone, sentrumsavgrensing, hovudrutenett for sykkel, kvalitetar i sentera (møteplassar, grøntstruktur m.m.)
- Arbeidsmøter med ulike aktørar: landbruk, næringsaktørar m.m.
- Lage eit opplegg for å sikre medverknad frå barn og unge (kva andre særskilte gruppe bør nevnes her?)
- Temamøte med næringsliv (må avklare arbeidsfordeling med Strategisk næringsplan)
- Lage eit fellesopplegg med kdp kultur? "Våre fellesarealer"?

Høyring og offentleg ettersyn av planforslaget

I høyringsfasen blir planforslaget lagt ut til offentleg ettersyn. Alle berørte partar, interesserte, organisasjonar og mynde blir invitert til å uttale seg om planforslaget. Forslag til mål, strategiar og plankart med forslag til arealbruk og tilhørande føresegner, blir presentert i planframlegget. Nasjonale og regionale mynde får uttale seg til planframlegget, og kan fremje innsigelse dersom nasjonale eller vesentlege regionale interesser blir skadelidande. Alle interesserte skal gis mogleigheit til å gi merknader til planforslaget. Etter høyringsfasen vil alle merknader bli oppsummeret og tilgjengeleg for innbyggjarar og andre.

4. Hovudtema i planarbeidet

Visjonen til Alver kommune er:

Vi vil at det skal vere attraktivt å leve, bu, arbeide og skape verdier i Alver kommune – og ha vekst i folketal, arbeidsplassar og bedrifter. Vi vil vere eit nasjonalt tyngdepunkt for vekst og utvikling innan grøn industri. Vi vil utvikle heile kommunen.

I samfunnsdelen er denne visjonen følgt opp med fire hovudmål, delmål, vegvalg og prinsipp for arealbruk som gjev føringar for arbeidet med arealdelen.

Val av hovudtema er basert på samfunnsdelen for Alver, gjennomgang av erfaringar og utfordringar med dei seks gjeldande kommunedelplanane og nasjonale og regionale føringar.

4.1. Vurderingar i planarbeidet

Status for gjeldande område- og detaljreguleringsplanar

Vurdering og kategorisering av dei gjeldande regulerings- og områdeplanane er eit viktig grunnlag for arbeidet med arealdelen. Alver kommune har om lag 450 gjeldande område- og detaljreguleringsplanar. Fleire av desse planane er eldre planar, planar som har manglar og/eller feil, eller planar som i stor grad er erstatta av nyare planar. Døme på manglar i ein plan kan vere manglande byggegrense mot sjø eller utnyttingsgrad.

I planarbeidet skal vi vurdere kvar enkelt plan for å fastsette kva planar som kan gjelde vidare, kva planar som må supplerast av kommuneplanen på eit eller fleire tema, og kva planar som fullt ut må erstattast av kommuneplanen.

Arealreserve i gjeldande planar

Vi har kartlagt arealreserven i dei seks gjeldande kommunedelplanane. **Vedlegg X** Rapport - Arealreserven i gjeldande planar viser samla oversikt over arealreserven på bustad, næring, fritidsbustad og offentleg/privat tenesteyting.

Alver har ei stor bustadreserve. Den urealiserte bustadreserven utgjer om lag 7400 bueiningar, kor 4700 av desse er i regulerte område. Prognosane tilseier at Alver vil ha behov for om lag 2200 nye bustadar fram til 2040.

Alver har også ein betydeleg reserve av næringsareal. I alt står 4600 dekar næringsareal ubrukt, og av dette er 1400 regulert. Dei største regulerte områda ligg på Mongstad og på Nordhordland næringspark på Eikanger. I den mest tettbefolkta sørlege delen av kommunen ligg dei største ubrukte næringsområda på Holme, Sagstad og Alvermarka.

Reserven av offentlig/privat tenesteyting er totalt 245 dekar, der 72 av desse er regulert. Arealreserven ligg spreidd i kommunen, men lite av det ligg i sentera av kommunen.

Når det gjeld fritidsbustadar er reserven i uregulerte område på 825 dekar. Dei største uregulerte områda ligg på Husebø og i Romarheimsdalen. I tillegg kjem ein reserve på 192 fritidsbustadar i regulerte område. Dei største regulerte områda ligg på Titland og på Straume.

I arbeidet med kommuneplanen sin arealdel vil vi vurdere å tilbakeføre nokre areal med ulike byggeføremål (t.d bustad, fritidsbustad, næring), som ikkje er bygd ut, til landbruk-, natur- og friluftsområde (LNF-område). Føremålet er å få ein meir reell arealreserve innanfor dei ulike arealføremåla, ved å ta ut areal som ikkje er mogleg eller ønskeleg å realisere.

Kriterium som skal ligge til grunn for vurdering av urealiserte byggeområder:

- Område/areal som ikkje er utvikla sidan dei vart lagt inn i gjeldande kommunedelplan
- Område/areal som blir vurdert som mindre eigna grunna til dømes terrengtilhøve, fareområder, infrastruktur, klimatilpassing og omsyn til beredskap og samfunnstryggleik
- Område som er i konflikt med dyrka mark, friluftsliv, naturmangfald, verneinteresser, kulturmiljø
- Område/areal som ikkje er i tråd med lokale, regionale og nasjonale føringar/overordna føringar

Strandsoneplanlegging

Tilgang til strandsona

Alver kommune skal vurdere korleis tilgangen til strandsona kan verte teke i vare for alle. Funksjonell strandsoneanalyse er ein systematisk gjennomgang av kva som er forholdet mellom sjø og land i kommunen. Analysen skal peike på verdier og interesser i strandsona som naturmangfald, friluftinteresser, landskap, kulturminne og kulturmiljø. Analysen er eit grunnlag for å identifisere område som ikkje bør byggast ut og område som kan vidareutviklast med ny utbygging eller fortetting.

Alver kommune vil i det vidare arbeidet med kommuneplanen setje og kvalitetssikre formålsgrenser og byggjegranser.

Kartlegging av strandsona

I plan- og bygningslova § 1-8. er det heimel for eit nasjonalt byggje- og deleforbod 100-meter frå sjø. Forbodet vert forvalta av kommunen og kan berre opphevast ved at ein definerer ei byggjegrænse i kommuneplanen sin arealdel.

Som grunnlag til vurderinga av slik byggjegrænse er det trong for å kartleggje «Den funksjonelle strandsona». Funksjonell strandsoneanalyse skal gjerast gjennom å ta omsyn til samspelet mellom sjø og land; både i høve til økologi, estetikk, landskap og/eller bruk. I dette planarbeidet skal det gjerast ei samanfatning av eksisterande strandsoneanalyser, og lagast ny analyse i område der det manglar.

Beredskap og samfunnstryggleik

Kommuneplanen sin arealdel må ta omsyn til samfunnstryggleik og beredskap. Kunnskapsgrunnlaget som ligg til grunn for å gjere desse vurderingane, blir stadig betre. I tillegg skjer det endringar i klima, som gjev eit behov for nye vurderingar og krav, for å sikre ei trygg utvikling av kommunen.

Døme på tema som må vurderast i planarbeidet:

- Vegstandard
- Respons – og innsatstid
- Tilgang til vatn og avløp
- Slukkevatn og brannvannsdekning
- **Kvalitetskrav til utbygging knytt til beredskap og samfunnstryggleik.**

Klima

Samfunnsdelen har mål om at Alver, i 2040, skal vere eit klimavenleg samfunn, som er rusta til å møte eit klima i endring. I Alver vil klimaendringane gje behov for tilpassing til kraftig nedbør og auka problem med overvatn, havnivåstigning og stormflo, og flaum og skred. Alver er eit biosfæreområde, og ein kommune med viktige verdiar, som i eit klimaperspektiv, som er omtalt under «Naturmangfald» under.

Kommuneplanen sin arealdel må i større grad enn tidlegare sikre desse omsyna i utforminga av planforslaget. Kunnskap om kva krav som allereie er gjeldande og korleis vi skal sikre at vi oppfyller desse krava, er viktig.

Døme på tema som må vurderast i planarbeidet:

- Handtering av overvatn – vatn som ein ressurs.
- Analyse av flaumvegar

Naturmangfald

Nordhordland er einaste område i Noreg med status som UNESCO Biosfæreområde. I eit biosfære område skal ein ha fokus på berekraftig natur-, samfunns- og næringsutvikling. Sentralt i dette arbeidet er berekraftsmåla.

Samfunnsdelen har mål om å ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet generelt, og i utvikling av senterområda og i utbygging av nye bustadområde spesielt. Dette skal blant annet gjøres ved å øke kunnskapen om, kartlegge og ta hensyn til

miljøtilstand, naturmangfoldet og naturressursene på land og i vann, og redusere miljøpåvirkninga.

Det er så langt ikke foretatt systematisk kartlegging av naturmangfold i sjø og på land i kommunen. Kartleggingen er derfor ikke fullstendig og kunnskapsgrunnlaget er flere steder mangelfullt. I planarbeidet skal det derfor vurderes om det er behov for ytterligere kartlegginger av naturmangfold (på land, i vassdrag, kystområder og sjø), enten av større områder eller enkeltområder, utover den kartleggingen som gjennomføres i plan- og utbyggingssaker (jf. naturmangfoldloven). Videre skal det gjøres vurderinger av om det er behov for å oppdatere virkemidler i planen slik at de ivaretar hensynet til vannmiljø og bidrar til at alt vann i kommunen oppnår god vannkvalitet, jf. vannforskriften.

4.2. Alver har attraktive senter og aktive lokalsamfunn

Sett inn tekst som forklarar satsinga på sentera, bygdeutvikling og spreidd busetting. Må kople seg til dei avklaringar som er i prosess i samband med samfunnsdelen.

Senterutvikling

Moglegheitsstudie for lokal- og nærsentera er eit grunnlag for arbeidet med senterutvikling + prosess i samfunnsdelen.

Sentrumsføremål og handel

Bustader og bumiljø med kvalitet

Ved utbygging av nye, større bustadområder i Alver kommune skal ein sikre at følgjande kvalitetskrav vert oppfylt:

- Vektlegging av barn og unge sitt oppvekstmiljø
- Nærtur, tursti, møteplassar og samanhengande grøntstruktur
- Trafikktryggleik
- Samanhengande gang- og sykkeltilbod (trygg ferdsel/trygg skuleveg)
- Offentleg vass- og avløpsanlegg eller godkjente private anlegg, inkludert kapasitet til slokkevatn
- Universell utforming

Statistikk over samansettinga av hushaldningar i kommunen, viser at delen av hushaldningar med ein eller to personar, er stor i dag, og er forventa å auke framover. Denne endringa gir behov for å legge til rette for betre tilgang på meir varierte bustadtyper i alle sentera i kommunen. X % av bustadtypene i Alver i dag er einebustar. I planarbeidet skal vi vurdere kva verkemiddel vi har for å legge betre til rette for utbygging av ein meir varierte bustadtype. I dag er det primært i Knarvik og på Frækhaug at eit slikt tilbod er på plass.

Møteplassar

Grøntstruktur

Kommunen sine egne arealbehov

For å nå målsettinga knytt til sentera si rolle i Alver samfunnet, er det viktig å sikre tilstrekkeleg med areal til kommunen sine egne tenestetilbod. I planarbeidet skal vi vurdere behov for endringar i areal til offentleg og privat tenesteyting.

Mobilitet

Kommuneplanen sin arealdel skal følgje opp delmål om at det skal bli enklare for innbyggjarane våre å gå, sykle, nytte kollektivtransport og nullutsleppstransport. Alver kommune er ein geografisk stor kommune, med spreidd busetnad. Personbiltransport vil framleis vere viktig for mange. I og rundt sentera våre har Alver eit potensiale for å legge betre til rette for at fleire kan gå, sykle eller reise kollektivt.

Grøn mobilitet er miljøvenlege måtar å reise på, som å gå, sykle og reise kollektivt. For personbiltransporten er tilrettelegging av infrastruktur for nullutsleppskøyretøy viktig, i tillegg til innfartsparkering. Sykkelstrategien er fyrste prosjekt i Alver kommune si satsing på grøn mobilitet.

Satsinga på grøn mobilitet har ei tett kopling til arealpolitikken; geografisk lokalisering av bustadområder, skular, offentlege og private tenester, handel og liknande. Omsynet til gange, sykkel og kollektiv er difor tatt med som kvalitetskrav i kap. 4.2 knytt til senterutvikling og bustader og bumiljø med kvalitet. Eit viktig prinsipp er å prioritere omsynet til gåande og syklande tidleg i planprosessar.

I kommuneplanen sin arealdel skal ein vurdere følgjande tema:

- Trafikktryggleik
- Hovudrutenett for sykkel
- Kollektivknutepunkt

Bustadutvikling i bygdene

Sett inn tekst som forklarar satsinga på bygdene. Må kople seg til dei avklaringar som er i prosess i samband med samfunnsdelen.

Vi skal stille følgjande kvalitetskrav til spreidd busetnad:

- Vi skal legge til rette for ei bustadutvikling som støtter opp om bygdene.
- Vi skal legge til rette for at ny utvikling i hovudsak skal skje i tilknytning til eksisterande bebygde areal, skule og barnehage

- Vi skal sikre at utbygginga er lokalt tilpassa med omsyn til høgde og utnyttingsgrad.
- Vi skal sikre at ny utbygging tar vare på kvalitetane i området.
- Vi skal sikre at ny utbygging ikkje bygger ned areal med aktivt landbruk og verdifulle kulturmiljø.

4.3. Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som landets fremste industriklynge

Samfunnsdelen har klare mål for næringslivet i Alver kommune. Alver kommune har starta opp arbeidet med Strategisk næringsplan, ein prosess som skal koordinerast med kommuneplanen sin arealdel. Gjennomgang og vurdering av eksisterande næringsareal, sam eventuell tilråding av nye areal, vil gjennomførast i samarbeid med Strategisk næringsplan.

Næringsareal

Arealdelen skal sikre at vi har gode næringsareal med tilhøyrande infrastruktur. Arealreserven på næring i gjeldande planar og innspel på nye areal til næring skal vurderast i planarbeidet, basert på dei føringar som er lagt i samfunnsdelen.

Hovudprinsipp for næringsareal i kommuneplanen:

1. Arealintensiv næring ligg langs hovudvegnettet
2. Vi skal som hovudprinsipp vidareutvikle, fortette og bygge på eksisterande næringsområde, framfor å etablere nye næringsområde på ubebygd areal.
3. Vi skal ivareta og styrke etablerte næringsområde, med tilrettelagt infrastruktur (veg, vatn og avløp, strøm).

Interkommunal plan for sjøareal i Nordhordland

Alver kommune har saman med Austrheim, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal starta prosessen med å utarbeide ein interkommunal plan for sjøareala i kommunane.

Planen skal vere ein arealplan for sjøareala, der heilskapen blir ivaretatt over kommunegrensene. Gjennom planarbeidet skal det utviklast langsiktige rammer for berekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskaping i sjøområda. Nettside for prosjektet:

<http://www.nordhordland.net/>

Den interkommunale planen er ein plan på kommuneplannivå, jf. Kap. 9 i plan- og bygningslova. Det skal fastsettast juridisk bindande arealbruk med føresegn og retningslinjer. Kommuneplanen sin arealdel for Alver og interkommunal plan for sjøareala skal koordinerast i planarbeidet.

Landbruk

Alver er ein av dei største landbrukskommunane i Vestland (målt i areal), med meir enn 2000 landbrukseigedommar og rundt 473 aktive foretak. Dei viktigaste produksjonane er storfe og sau, og fleire enn 100 foretak driv også ulike bygdenæringar. I tillegg er skogbruk ein viktig del av næringa. Landbruket gjer betydelige ringvirkningar som sysselsetting og verdiskaping i andre næringar som t. d. transport og foredling. Det er muligheter til å øke foredling og verdiskaping i landbruket.

Det er 87 266 daa dyrka mark og 266 530 daa produktiv skog i Alver. Dyrka mark er et knapphetsgode, og i samfunnsdelen er det vedtatt at dyrka og dyrkbar mark skal takast vare på.

I kommunen er det ein variert bruksstruktur og planarbeidet skal vurdere følgjande tema i planarbeidet:

- Bruk med potensiale for småskala næringsutvikling knytt til landbruk (arealføremål LNF-spreidd næring)
- Gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag og spredt næringsvirksomhet utover det som inngår som ordinær landbruksdrift i LNF-formålet (pbl §11-7, 5 ledd bokstav a og b)
- Areal til parsellhagar mm. for å kome i møte aukande fokus dyrking, sjølberging og berekraft
- Sirkulær økonomi
 - o Biogassproduksjon
 - o Areal for mottak av masser til forbetring av jordbruksareal (Gjenbruksmasser, sirkulær økonomi)
- Det vil også bli vurdert å fastsette bestemmelser om lokalisering av landbruksbebyggelse i LNFområdene (pbl § 11-11, 1. ledd).

4.4. Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv som er ei drivkraft i samfunnsutviklinga

Alver kommune har starta opp arbeidet med kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv (Kulturplanen). Ein del av utgreiingsbehova til kommuneplanen sin arealdel vert gjennomført i regi av Kulturplanen, og andre prosessar innan kulturfeltet. Dei to planarbeida skal koordinerast og vi skal i prosessen avklare kva som skal løftast inn i kommuneplanen sin arealdel.

Kulturarv

Kulturarv omhandlar immateriell kulturarv, i tillegg til kulturminne og kulturmiljø. Kvaliteten på eksisterande kunnskapsgrunnlag på tema varierer mellom dei tre gamle kommunen; Radøy, Meland og Lindås. I planarbeidet skal vi sikre at vi har oppdatert kunnskap om kulturarven i Alver kommune (i temakart).

Friluftsområder og friluftslivets ferdselsårer

Vi skal sikre at innbyggjarane i Alver har tilgang til og kan bruke fjellet, skogen og sjøen og vi skal legge til rette for nærturar og aktivitetar der folk bu. I planarbeidet skal vi sikre at vi har oppdatert kunnskap om kva friluftsområder som er viktige for innbyggjarane våre. Det skal og vurderast om det er behov for å sikre større parkeringsplassar i tilknytning til nokre av friluftsområda.

Anlegg og areal til kultur og idrett

- Kulturanlegg
- Idrettsanlegg
- Parkering i tilknytning til idrett, kultur og friluft

4.5. Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse

Det er eit breitt spekter av tema som spelar inn på hovudmålet om at innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse. Kap. 2.3. og kap. 2.4. inneheld tema som også har ein relevans knytt til dette.

Folkehelse

Kvalitet i areala, møteplassar, skule, universell utforming.

Bustadpolitikk

Arealpolitikk og bustadpolitikk heng tett saman. Alver kommune skal utarbeide ein bustadsosial handlingsplan som skal vere eit viktig kunnskapsgrunnlag inn i arbeidet med kommuneplanen sin arealdel. Bustadsosial handlingsplan vil omhandle ulike former for kommunale bustader og gje føringar for kor vi ønskjer at bustadane for vanskelegstilte i kommunen skal lokaliserast.

4.6. Samle tabell - Utreiingsbehov i kommuneplanen sin arealdel

Tabell 1 Samla oversikt - Utreiingsbehov i kommuneplanen sin arealdel

Tema	Utreiingsbehov
Kap. 4.1 Generelle vurderingar	<ul style="list-style-type: none">• Vurdere tilbakeføring av byggeområder til LNF basert på rapport om arealreserven i gjeldande planer og fastsatte kriterium i kap. 4.1.• Kategorisering av gjeldande regulerings- og områdeplanar i Alver.• Kartlegging av strandsona<ul style="list-style-type: none">○ Grunnlag for fastsetting av byggegrense mot sjø i utbyggingsområder○ Vurdere tilgang for ålmenta til strandsona i ulike deler av kommunen (opning for aktivitet ved og i sjø)• Vurdere områder under marin grense for å avdekke areal med fare for kvikkleire.• Handtering av overvatn – vatn som ein ressurs• Analyse av flaumvegar• Vurdere behov for, og gjennomføre kartlegging av naturmangfald og naturtyper, og tilpasse eksisterande kartlegginga av naturmangfald til «Natur i Norge-systemet» (NiN).
Kap. 4.2. Alver har attraktive senter og aktive lokalsamfunn	<ul style="list-style-type: none">• Ny bruk av eksisterande bygg – avklare aktuelle virkemiddel• Kommunen sine eigne arealbehov; off. og privat tenesteyting, kulturanlegg.
Kap. 4.3 Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som Norges fremste industriklynge	<ul style="list-style-type: none">• Vurdere endringar i næringsareal, basert på innkomne innspel og faglege vurderingar• Kjerneområde landbruk – revidere temakartet. Særleg aktuelt i område med utbyggingspress, aktivt landbruk, verdifulle kulturlandskap og område med økonomisk drivverdige skog og «vernskog».• Vurdere aktuelle områder for gardstilknytta næringsverksemd og spreidd næringsverksemd• Aktuelle areal for mottak av masser
Kap. 4.4. Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv som er ein drivkraft i samfunnsutviklinga	<ul style="list-style-type: none">• Kartlegging av verdifulle kulturminner og kulturmiljø• Revisjon av kartlegging av viktige friluftsområder, inkludert ei vurdering av behov for etablering av parkeringsplassar i tilknytning til viktige friluftsområder• Friluftslivets ferdselsårer
Kap. 4.5 Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet,	<ul style="list-style-type: none">•

trygge oppvekstvilkår og god helse	
Hovudnett for sykkel	<ul style="list-style-type: none">• Fastsette hovudrutenett for sykkel i Alver, gjennom medverknad på framlegg til hovudrutenett i Sykkelstrategi for Alver

5. Arealinnspel

Det vert opna opp for arealinnspele i samband med høyring av planprogrammet. Innspeleperioden for arealinnspele til kommuneplanen sin arealdel for Alver er parallell med høyring av planprogrammet.

Sett inn tekst med eventuelle føringar for kva type innspel vi opnar opp for knytt til ulike plantema.

6. Konsekvensutgreiing og risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS)

Plan- og bygningslova har krav om at kommuneplanen sin arealdel skal skildre planens konsekvensar og verknad for miljø og samfunn. Nye byggeområder må konsekvensutgreiast for å avklare om det er tilrådeleg å legge byggeområde inn i planen. Konsekvensutgreiinga vil basere seg på kjende kjelder. **Sett inn link til veileder.**

- Temavise vurderingskriterer
- Skal gjere vurdering av kvart enkelt innspel og ei samla vurdering av kva arealendringane vil føre til. Avgjerande for å unngå «frimerkeplanlegging», der kvar endring for seg ikkje treng å vere svært konfliktfyllt, men at fleire endringar samla sett og i eit større bilete kan gje store konsekvensar.
- Skal ta i bruk trafikklys-fargane for å illustrere konsekvensnivå, der grønt er liten negativ, ingen eller positiv konsekvens, gult er middels eller usikker negativ konsekvens og rødt er stor eller svært stor negativ konsekvens.

Tabell 2 Døme på tabell for konsekvensutgreiing

AREALFØREMÅL – STADNAVN			
Gbnr.: Føremål i dag: Areal storleik: Forslagstillar:		Kartutsnitt	
Omtale av området:			
	Tema	Konsekvens	Merknad
	Overordna strategiar/ samfunnsdel/ planprogram		
Miljø	Forureining, klima og miljø		
	Landbruk og jordressursar		
	Naturmangfald, vassmiljø og verna vassdrag		
	Landskap		
	Nærmiljø, grøntstruktur og friluftsliv		
	Klimatilpassing		
	Strandsone		
Samfunn	Kulturminner og kulturmiljø, automatisk freda kulturminner		

	Sosial infrastruktur		
	Transportbehov		
	Teknisk infrastruktur veg, vatn og avløp (VA)		
	Samfunnstryggleik, risiko og sårbarheit		
	Folkehelse		
	Barn og unge		
SAMLA VURDERING			
.			
TILRÅDING			

Sett inn tekst om risiko- og sårbarheitsvurdering.

7. Føringer for planarbeidet

7.1. Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging

Regjeringa meiner at kommunane må vektleggje samspelet mellom klimamål, arealbruk, naturmangfald og klimatilpassing i sine planar. Regjeringa har lagt til grunn at FN sine 17 berekraftmål, som Norge har slutta seg til, skal vere det politiske hovudsporet for å ta tak dei store globale miljøutfordringane som trugar planeten vår. Noreg og kommunane har sin del av ansvaret for at utviklinga går i rett lei. Det er av den grunn viktig at berekraftmåla blir ein del av grunnlaget for samfunns- og arealplanlegginga i kommunane.

Følgjande nasjonale føringer er dei mest sentrale dokument for kommuneplanarbeidet:

- Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging 2019 –2023.
- Statlege planretningsliner (SPR) for klima-energiplanlegging-og klimatilpassing.
- Statlege planretningsliner for samordna bustad-, areal og transportplanlegging
- Rikspolitiske retningsliner for barn og planlegging
- Forskrift om rikspolitiske retningsliner for verna vassdrag

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging peikar på fire store utfordringar landet står ovanfor:

- Å skape eit berekraftig velferdssamfunn
- Å skape eit økologisk berekraftig samfunn gjennom mellom anna ein offensiv klimapolitikk og ei forsvarleg ressursforvaltning
- Å skape eit sosialt berekraftig samfunn
- Å skape eit økonomisk berekraftig samfunn
- Å skape eit trygt samfunn for alle Den kommunale arealforvaltninga er viktig for å nå dei nasjonale klimamåla

7.2. Regionale føringer

- Utviklingsplan for Vestland 2020 –2024
- Regional planstrategi.
- Regional plan for attraktive senter i Hordaland -senterstruktur, tenester og handel 2015 -2026
- Regional areal-og transportplan for Bergensområdet 2017–2028(treng revisjon)
- Klimaplan for Hordaland 2014-2030 -Berekraftig verdiskaping.
- Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021 –2033 gjev følgjande sentrale føringar for planlegginga av næringsareal:

- Rett areal til berekraftig verdiskaping/grøne næringar. Berekraftig areal til akvakultur. At planar er oppdaterte, og at planlegginga er kunnskapsbasert
- At det regionalt vert kartlagt viktige areal for næring og viktige område som ikkje skal byggast ut, samtidig som det vert tatt omsyn til jordvern / vern av landbruksareal.
- Arbeide for meir interkommunal planlegging knytt til næringsareal
- Inkludere næringsaktørar og bedrifter i planlegging av areal til næringsutvikling

7.3. Kommunale føringar og prosessar

Kommuneplanen sin samfunnsdel for Alver. Rapportar frå felles medverknadsopplegg for Samfunnsdelen, Kommunedelplan for Helse og Kommunedelplan for Oppvekst.

Pågåande planprosessar:

-
- Kommunedelplan for Helse
 - Kommunedelplan for Oppvekst
 - Kommunedelplan for Kultur
 - Strategisk næringsplan

8. Ordliste

Arealreserve er areal som er avsatt til ulike byggeføremål i dei gjeldande planane, men som ikkje er bygd ut. Kan vere både areal som er uregulert og areal kor det er utarbeida ein detaljreguleringsplan.

Byggegrense mot sjø

Funksjonell strandsoner er areal på land som står i direkte samspel med sjøen når det gjeld biologisk mangfald, friluftsliv, landskap og kulturmiljø. Det er kommunen si vurdering av kva som er den mest verdifulle strandsona og grenselina er nytta som avgrensing for framtidige byggeområde og spreidd utbygging i LNF-område.

LNF er forkorting for landbruk-, natur- og friluftsområde som er eit arealføremål i plan.

LNF-spreidd bustad er arealføremål i plan kor det er opna for eit bestemt tal bueningar i planperioden. Det er ikkje plankrav for slike områder.

LNF-spreidd næring er arealføremål kor det er opna opp for aktivitet, i tilknytning til garden, som går utover det som LNF-føremålet opnar opp for. Døme; mottak av masser for forbedring av landbruksjord, gardsutsal/gardsbutikk, småskala utleige av hytter.

Næringsområde

Utbyggingsavtale

9. Vedlegg

9.1. Vedlegg 1: Krav til innspel og prosess for handsaming av innspel

Krav til dokumentasjon ved innsending av innspel

- Kart med:
 - Yttergrense for tiltaka
 - Presis avgrensing av aktuelle bygge- og bruksføremål
 - Trasear for naudsynt infrastruktur
 - Målestokk som bør vere mellom 1:500 og 1:5 000.
- Skriftleg skildring av tiltaka med opplysningar om:
 - Namn, adresse, telefonnummer og e-postadresse til innsendaren
 - Eigedomsnummer (gards- og bruksnummer)
 - Bakgrunn og målsetting for tiltaka
 - Omfang (tal på einingar)
 - Miljø- og samfunnsmessige føremoner/ulempar ved tiltaka
 - Event. Avbøtande/avgrensande tiltak for å dempe negative verknader av tiltaket

Administrasjonen vil sikre rettleiing og bistand til innbyggjarar som har behov for hjelp til å få på plass nødvendig dokumentasjon.

Korleis gje innspel til arealdelen?

- Innspelsskjema på nettsida til kommunen og postmottak

Kva skjer med innspel til arealdelen?

Skisse over prosessen med handsaming av innkomne innspel til planarbeidet:

1. Alle som sender inn innspel til arealdelen får eit standard svar med stadfesting av at innspelet er tatt imot. Standardsvaret inneheld informasjon om prosessen med handsaming av innspel, kva retter ein har i prosessen, og korleis ein kan følgje med på den vidare prosessen
2. Grovsiling av innkomne innspel. Administrasjonen legg fram ei sak til politisk styringsgruppe. Hovudinnhald i den politiske saka:
 - a. Tilgang til alle innkomne innspel til planarbeidet
 - b. Samandrag av innspela
 - c. Tilråding til kva innspel som skal takast med til konsekvensutgreiing, og kva innspel som vert silt vekk. Tilrådinga er ei vurdering av om innspelet er i tråd med føringane i planprogrammet eller ikkje.
3. Konsekvensutgreiing av innspel, sjå **kap. XX**.

Orientering om rettar for den som leverer innspel til kommuneplan

Eit innspel til kommuneplanen kan vere eit råd, ein ide eller eit ynskje frå innbyggjarane, og er eit viktig kunnskapsgrunnlag for kommunen. Den kunnskapen kommunen får gjennom innspela vert vurdert og vekta mot anna kunnskap og ulike omsyn.

Det er viktig å vere klar over at eit innspel til kommuneplan ikkje er ein søknad og ikkje ei enkeltvedtakssak etter forvaltningslova (fvl) § 2 b. Ved innsending av innspel til kommuneplanen er ein ikkje part i saka. Det betyr at kommunen kommuniserer på anna vis enn i vanleg sakshandsaming.

I kommuneplanprosessen gjeld:

- Kommunen har generell rettleiingsplikt etter forvaltningslova § 11.
- Du har innsynsrett i plansaka sine dokument i samsvar med offentleglova.
- Du må sjølv følgje saka på kommune si nettside.
- Kommunen gjer ikkje eit eiga vedtak som gjeld ditt innspel, og du har ikkje krav på grunngjeving ut over det som går fram av plandokumenta og sakspapira.
- Du har ikkje klagerett, korkje på korleis kommunen har vurdert ditt innspel, på kommunen sitt endelege vedtak om å godkjenne planen eller på sakshandsaminga, jf. plan- og bygningslova § 11-15.

Når kommunestyret har godkjent planen er saka avslutta og innspelet ditt ferdig handsama.

9.2. Vedlegg 2: Rapport arealreserve i gjeldande planar

9.3. Vedlegg 3: Rapport om senterstruktur

9.4. Vedlegg 5: Hovudrutenett for sykkel